

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок проведення навчання і перевірки знань
з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності
в Мелітопольському державному педагогічному університеті
імені Богдана Хмельницького

ЗМІСТ:

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ
2. НАВЧАННЯ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
3. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ І ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ ПРАЦІВНИКІВ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ В УНІВЕРСИТЕТІ
4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ІНСТРУКТАЖІВ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ, БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

1. Загальні положення

1. Це Положення встановлює порядок навчання та перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (далі – Університет), а також навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності (охорона здоров'я, пожежна, радіаційна безпека, безпека дорожнього руху, цивільний захист, попередження побутового травматизму тощо) здобувачів вищої освіти.

2. Це Положення розроблене з урахуванням Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26 грудня 2017 року № 1669 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти» (далі – Положення).

3. Вимоги цього Положення є обов'язковими для виконання учасниками освітнього процесу та працівниками Університету та спрямовані на реалізацію системи безперервного навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності здобувачів вищої освіти, працівників з метою забезпечення належних, безпечних і здорових умов навчання та праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням.

4. В з Університеті один раз на 3 роки складаються плани-графіки проведення навчання та перевірки знань працівників з питань охорони праці, які затверджуються наказом.

5. Контроль за дотриманням вимог цього Положення здійснюють органи управління освітою за підпорядкуванням, органи державного нагляду за охороною праці, представники галузевої профспілки.

2. Навчання з питань охорони праці здобувачів вищої освіти

1. Навчання здобувачів вищої освіти з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в Університеті проводиться відповідно до вимог законодавства у сфері освіти.

2. В Університеті під час освітнього процесу здійснюється навчання з питань охорони праці у вигляді інструктажів з охорони праці. Крім цього, проводиться навчання з питань безпеки життєдіяльності.

3. Навчання здобувачів вищої освіти з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності проводиться як традиційними методами, так і з використанням сучасних форм організації навчання – модульного, дистанційного тощо, а також з використанням технічних засобів навчання -аудіовізуальних, комп'ютерних.

4. Під час освітнього процесу на здобувачів вищої освіти поширюється законодавство про охорону праці.

3. Організація навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в Університеті

1. Під час прийняття на роботу і в процесі роботи посадові особи та інші працівники Університету проходять інструктаж, навчання та перевірку знань з

питань охорони праці, надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також правил поведінки в разі виникнення аварій та надзвичайних ситуацій.

2. Навчання і перевірці знань підлягають усі без винятку працівники Університету з урахуванням умов праці та їх діяльності (педагогічної, громадської тощо).

3. Ректор та працівники Університету, відповідальні за організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності, інші працівники, які є членами постійно діючої комісії з перевірки знань в Університеті, один раз на три роки проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

4. Перевірка знань працівників Університету з питань цивільного захисту, охорони праці, безпеки життєдіяльності здійснюється відповідно до вимог нормативно-правових актів з охорони праці, пожежної, радіаційної безпеки тощо, додержання яких входить до їхніх функціональних обов'язків.

5. Особи, які суміщають посади, проходять інструктаж, навчання і перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності з основних професій і з професій за сумісництвом.

6. Навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності ректора та його заступників, працівників, відповідальних за охорону праці проводиться в місцях, визначених місцевими органами управління освітою.

7. Усі інші працівники Університету проходять навчання і перевірку знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності безпосередньо в Університеті обсягом не менше 20 годин.

8. Перевірка знань працівників Університету з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності здійснюється комісією, склад якої затверджується наказом ректора Університету.

Головою комісії призначається ректор або один з проректорів, до службових обов'язків якого входить організація роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності. У разі потреби створення комісій в окремих

структурних підрозділах їх очолюють керівники відповідних підрозділів чи їх заступники.

До складу комісії Університету входять спеціалісти служби охорони праці, представники юридичної служби, представник профспілки, уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці. Комісія вважається правочинною, якщо до її складу входять не менше трьох осіб.

9. Усі члени комісії мають пройти навчання та перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності у порядку, встановленому цим Положенням.

10. Перелік питань для перевірки знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності працівників складається членами комісії з урахуванням місцевих умов та затверджується ректором Університету.

11. Формою перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності працівників є тестування, залік або іспит. Тестування проводиться комісією за допомогою технічних засобів (автоекзаменатори, модульні тести тощо), залік або іспит – за екзаменаційними білетами у вигляді усного або письмового опитування, а також творчої роботи.

12. Результати перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності працівників заносяться до протоколу засідання комісії з перевірки знань працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

13. У разі незадовільних результатів перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності працівники Університету протягом одного місяця проходять повторну перевірку знань.

14. Не допускаються до роботи працівники, які не пройшли навчання і перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

15. Організаційне забезпечення роботи комісії з перевірки знань (організація проведення перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, оформлення, облік і зберігання протоколів перевірки знань, оформлення і облік посвідчень про перевірку знань тощо) покладається на Університет. Термін зберігання протоколів перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності - не менше 5 років.

16. Позачергове навчання і перевірка знань працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності проводяться під час переведення їх на іншу роботу або призначення на іншу посаду, що потребує додаткових знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

4. Організація проведення інструктажів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності

1. Працівники Університету під час прийняття на роботу та періодично мають проходити інструктажі з питань охорони праці, навчання щодо надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, правил поведінки та дій під час виникнення аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих, навчання з питань цивільного захисту, у тому числі правилам техногенної та пожежної безпеки.

2. Порядок проведення інструктажів з охорони праці з працівниками Університету передбачає:

1) вступний інструктаж з охорони праці проводиться з працівниками, які: приймаються на постійну або тимчасову роботу незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади;

прибули до Університету і беруть безпосередню участь в освітньому та виробничому процесах або виконують інші роботи для цього Університету.

Вступний інструктаж проводиться відповідальною особою відповідно до наказу ректора, на яку покладається цей обов'язок і яка в установленому цим Положенням порядку пройшла навчання і перевірку знань з питань охорони праці.

Вступний інструктаж проводиться за спеціально розробленою програмою. Програма та тривалість інструктажу затверджуються ректором Університету.

Запис про проведення вступного інструктажу робиться в журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці для працівників, який зберігається службою охорони праці або працівником, що відповідає за

проведення вступного інструктажу, а також у наказі про прийняття працівника на роботу;

2) первинний інструктаж з охорони праці проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником:

новоприйнятим (постійно чи тимчасово) до Університету;

який переводиться з одного структурного підрозділу Університету до іншого;

який виконуватиме нову для нього роботу;

відрядженим іншим закладом освіти, який бере безпосередню участь в освітньому або виробничому процесах.

Первинний інструктаж на робочому місці проводиться індивідуально або з групою осіб одного фаху за чинними в закладі інструкціями з охорони праці відповідно до виконуваних робіт;

3) повторний інструктаж з охорони праці проводиться на робочому місці індивідуально з окремим працівником, групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом питань первинного інструктажу.

4) позаплановий інструктаж проводиться на робочому місці або в кабінеті охорони праці у разі:

введення в дію нових або внесення змін та доповнень до нормативно-правових актів з охорони праці;

порушень працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що призвели до травм, аварій, пожеж тощо.

Позаплановий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або групою працівників одного фаху. Обсяг і зміст позапланового інструктажу визначаються в кожному окремому випадку залежно від причин і обставин, що спричинили потребу його проведення;

5) цільовий інструктаж з охорони праці проводиться у разі:

ліквідації аварії або стихійного лиха;

проведення робіт, на які відповідно до законодавства з питань охорони праці оформлюється наказ.

Цільовий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або групою працівників. Обсяг і зміст цільового інструктажу визначаються залежно від виду робіт, що виконуватимуться.

3. Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі з охорони праці завершуються перевіркою знань у вигляді усного опитування або за допомогою технічних засобів, а також перевіркою набутих знань особою, яка проводила інструктаж.

При незадовільних результатах перевірки знань після первинного, повторного чи позапланового інструктажів протягом 10 днів додатково проводяться інструктаж і повторна перевірка знань.

4. Про проведення первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів з охорони праці працівників, здобувачів вищої освіти особа, яка проводила інструктаж, уносить запис до журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці. Сторінки журналу реєстрації інструктажів мають бути пронумеровані і прошнуровані.

5. Крім проведення інструктажів з охорони праці, зі здобувачами вищої освіти, працівниками Університету проводяться інструктажі з безпеки життєдіяльності, які містять питання безпеки праці, охорони здоров'я, пожежної, радіаційної безпеки, цивільного захисту, безпеки дорожнього руху, попередження побутового травматизму, дій у випадку надзвичайних ситуацій тощо.

6. Порядок проведення, тематика та організація проведення інструктажів з безпеки життєдіяльності здобувачів вищої освіти, працівників визначаються змістом Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26 грудня 2017 року № 1669 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти».

7. Перед початком навчальних занять один раз на рік, а також під час зарахування до Університету здобувачів вищої освіти проводиться вступний

інструктаж з безпеки життєдіяльності службами охорони праці або особами, на яких покладено ці обов'язки наказом ректора Університету.

8. Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться на початку навчального року перед початком занять у кожному кабінеті, лабораторії, спортзалі тощо, перед початком канікул, а також перед початком заходів за межами Університету.

Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності проводять викладачі куратори, керівники гуртків тощо. Інструктаж проводиться зі здобувачами вищої освіти, а також з батьками, які беруть участь у позанавчальних заходах.

Запис про проведення первинного інструктажу з безпеки життєдіяльності робиться в окремому журналі реєстрації первинного, позапланового, цільового інструктажів з безпеки життєдіяльності здобувачів вищої освіти, який зберігається в кожному кабінеті, лабораторії, спортзалі тощо.

9. Позаплановий інструктаж з безпеки життєдіяльності зі здобувачами вищої освіти проводиться у разі порушення ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці під час освітнього процесу, що може призвести чи призвело до травм, надзвичайних ситуацій тощо, а також у разі нещасних випадків, що сталися під час освітнього процесу та за межами Університету.

10. Цільовий інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться зі здобувачами вищої освіти в разі організації позанавчальних заходів (олімпіади, турніри з предметів, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання тощо), під час проведення громадських, позанавчальних робіт (прибирання територій, приміщень, науково-дослідна робота на навчально-дослідній ділянці тощо).

Виконавець
Інженер з охорони праці

Тетяна КУКЛІА

ПОГОДЖЕНО:
Провідний юристконсульт

Анастасія ЄРМАК